

La *llinya* és el “cordill d’una canya de pescar, en l’extrem inferior del qual va subjecte l’ham” (DIEC), però en algunes de les respostes que hem indicat al mapa amb un asterisc es refereix només a l’extrem inferior. Els noms més freqüents per a designar el concepte general són *llinya* i *fil*. *Llinya* 82 és un der. del llat. LĪNĒA (s. XVI), der. de LĪNUM ‘lli’ per la matèria inicial de què es feia, que, a través de *LINIA, va palatalitzar la L- inicial, una llei universal dels mots populars del cat. (com LÖCU > *lloc*, LACRĪMA > *llàgrima*), i també la del grup -NJ-, com VĪNĒA > *vinya*; el mot coneix les var. *nyinya*, assimilada (dita: “pescador de nyinya, és tard con dina” 32; var. dim. dissimilada *ninyeta* 34), i *ginya*, dissimilada; la semiculta *linia* 122, a més de *linya* (o *linya de pescar* 8), presa del fr. *ligne*, com es nota per la falta de palatalització de la lateral (però també podria ser de l’oc. *linha*). *Fil*, del llat. FILUM, genèricament “cos de forma capil·lar, molt prim, flexible [...]” (DIEC; der. *filat* 116), i *pèl* ‘filament prim dels mamífers’ (< PĪLUM) s’han aplicat a la ‘llinya’, sovint completat amb un determinant relatiu a la seva funció (*fil de pesca* 27, *fil de pescar* 39, 42, 48, 89, 154 o *de peixcar* 160, 175), a la matèria (*fil de lli* 145) o a la procedència (*pèl de camell* 45, *pèl de gat* 133, *fil de cuc* 143, 159, *fil de pèl de cuc* 140, 141, *pèl de cuc* 123, 147, 154, *pèl de cuca* 1, 5, 9, 16, 18, 32, 71, 77, *fil de coca* 6, *pèl de coca* 13, amb ultracorrecció de [‘u] > [‘o]: és un fil “que s’obté del budell dels cucs de seda sotmesos a una maceració en vinagre”, DCVB; *cuc*, amb el f. *cuca*, és d’origen expressiu); *filo* 87 (*filo de la canya* 94) és var. aragonesitzant; *crin* 10 i *crim* 7, originàriament ‘pèl aspre i llarg de la cua i bescoll del cavall’ (< llat. CRĪNEM ‘cabell, cabellera’). Tenen afinitat lexicosemàntica amb ‘fil’ els mots, segurament aproximatius, no específics, *corda* 124 (< CHORDA ‘budell; corda’, i aquest, del gr. KHORDE) i els seus der. dim. *cordell* 125, 129, *cordill* 25 i *cordeta* 139; *sogueta* 100, dim. de *soga* (< llat. tardà SŌCA, d’origen preromà); *nilon* ‘niló, fibra tèxtil sintètica’ 154 (< angl. americà *nylon*); *fi[z]ela* 45, pres del fr. *ficelle* (< llat. pop. *FILICELLA, der. de FILUM, o de *FUNICELLA, dim. de FUNIS ‘corda’); *traia* 47, var. ioditzada de *tralla* ‘tros de corda de xurriaques’ (< llat. TRAGŪLA ‘javelina amb corretja’ < cl. TRAHĒRE

‘arrossegar, estirar’); *nervi* ‘corda, cordill’ 100 (< llat. NERVŪ); *llença* ‘cordill de pescador’, der. de [FILA o FUNIS] LĪNTĒA, der. de LĪNUM, amb pas de Ī > Ĩ davant nasal + consonant (DECat).

Designen el conjunt de *llinya*, pèl de cuca i ham(s) els mots *armada* 72, der. de *armar* ‘proveir d’un ormeig’ (< ARMARE) amb el suf. col·lectiu -ada (< -ATA); *gornit* 56, participi substantivat de *guarnir* (< germ. WARNJAN ‘proveir’), amb monoftongació; *aparell* 178, 180, del llat. vg. *PARĪCŪLUM, dim. de PAR, PARIS ‘igual; conjunt de dos’; *braçolà* ‘braçolada’ 190, der. col·lectiu de *braçol* (de *braç* < BRACHIUM), pròpiament ‘fil prim i resistent’.

Són imputables a interferència *sedal* 152 (< cast., der. de SAETA i on es doc. des del s. XV); *torçal* 163, 171 (< cast. *torzal*, s. XV, der. de *tòrcer* < llat. vg. *TŌRCĒRE < llat. cl. TŌRQUĒRE).

Fluixa 184 (en mall. *pescar a la fluixa*) és un deverbial de *afluixar*, der. de *fluix* (< FLUXUS ‘fluix, deixat anar’), dit així perquè aquest ormeig, compost d’un cordill, plom i ham, *es deixa anar* mentre és estirat des d’una barca.

No coneixem una motivació clara de *tret* 161, 188 (< TRACTUS, part. de TRAHĒRE ‘arrossegar, estirar’), potser referit a la part inferior de la *llinya*, com a separada de la resta; *llissa* 166, f. de *llis* (< *LĪSIUS, de creació expressiva), per la poca aspresa al tacte d’aquesta part; *perol* ‘vas de metall hemisfèric’ 118, 122 (< dim. de *pèr* ‘mena de cubell’ < cèltic *PARĪUM), potser per comparació amb el suro, de forma arrodonida, que separa el pèl de cuca de la resta de la *llinya*.

Són mots en relació *carret* 89, *escandall* 154 (var. *escandai* 72), *plom* 154, *eixam* “suret” 181, *bressol* 147.

Des d’una perspectiva geogràfica, *fil* és el mot que coneix més extensió, eventualment amb determinant, com passa en *pèl*; *llinya*, modificat en *ginya* o *nyinya*, és sobretot bal.

Són mots normatius *llinya* i *pèl de cuca*, des del DG_I, 1932; *fil de cuca* i *nyinya*, des del DIEC_I, 1995; *pèl de seda*, no enregistrat en les nostres enquestes, ho és des del DG_I, 1932.